

בתולה נשאת פרק ראשון כתובות

א) ויקרא כב, ג) ויצמות
סע, א) ויקרא כא,
ד) נשמהין רש"ש,
ה) ב"א טס"ף: זו דלן
מכירין, ו) ושמא לא קיט
אלא מאי דאכשר ר"מ ור"ש
בן אלעזר פוסל מ"ן,

גליון הש"ס

מתני' א"ר יוסי מעשה
בתינוקת שירדה למלאות
מים מן המעיין ונאנסה
ואר"י בן גורי אם
רוב העיר משיאים
לכהונה ה"ז תנשא
[לכהונה] אר"י אמר רב

פ"ה א מ"י פ"ט מהל'
אכורי ביאה הלכה
כב טו"ע א"ע סימן ב
סע"ף ד:

תוספות ר"ד

מתני' א"ר יוסי מעשה
בתינוקת שירדה למלאות
מים מן המעיין ונאנסה
ואר"י בן גורי אם
רוב העיר משיאים
לכהונה ה"ז תנשא
[לכהונה] אר"י אמר רב

לא משום ממזרות ב'. הא דלא חשיב עמומי ומואזי משום דלא פסיקא דזכרים אסורין ונקבות מותרות ומנרי ולדומי לא חשיב דלנין אסורין אלא עד דור שלישי: **וְרַגְלָן בְּנֵי בְּנֵי אֵלְעָזָר אֹמְרֵי אִיזוּהִי עֵיסָה בַּלְּ שֶׁנִּשְׁמַע בָּהּ שֶׁכָּפַק חֶלֶץ וְהָאִמְרָת רִישָׁא חֶלֶץ בְּשֵׁר. ה"ג כנל הספרים וצפירוט ר"ח ומפרש כל שנטמע בה ספק חלל הא ודאי חלל פסול והא אמרת רישא חלל כשר והיינו ודאי חלל ואין נראה דמאי פריך מתנא קמא דלמא ת"ק פליג עליה ופירוט הקונטרס וגרסמו עיקר: **ממזר** צווח וחלץ שותק איבא בנייהו. תימה דהוה ליה למימר ממזר צווח ושותק וחלל שותק איבא בנייהו דבממזר שותק נמי פליגי דהא מכשר ליה ר"ש בן אלעזר: **אבל** ממזר צווח וחלץ שותק פסול. ואת ממזר צווח מנא ליה דפסל ר"ש בן אלעזר ואומר ר"י מדקתני דמילתיה איזוהי עיסה כל שנטמע בה ספק חלל דלא הוה ליה למימר אלא מכירין ישראל ממזרים שביניהם ואין מכירין חללין שביניהם דמינה שמעינן בחלל צווח דכשר כי היכי דלא הו"ל להשמיענו כל שנטמע בה ספק ממזר אלא ודאי אתא למידק דחלל צווח דוקא כשר הא ממזר צווח פסול: **במסתייה דלא מפיקין** דהי מקה"ל. ואת מה כריך להאי טעמא לימא הא דשתיק משום דאודוי קא מוירי דהא ממזר שותק פסול לת"ק משום דשתיקה כהודאה וה"ה דחלל שותק לר"ש דפסול מהאי טעמא ואע"ג דגבי ממזר שותק לדידיה לא הוה שתיקה כהודאה היינו משום דכשר דממזר קלא אית ליה וי"ל דהכי פירושא סבר מסתייה דלא מפיקין ליה מקה"ל (כהונה) פ"י אפי' מקה"ל כהונה אע"פ שהו מתרפו וקורבו חלל סבור דאין מוסיאין אותו מקה"ל כהונה וסבור אס ליווח יחזרו לזכר הדבר ויפסלוהו וטעם זה שייך גם בממזר שותק לת"ק ולא נאמר דשתיקה כהודאה וכן פירש בקונטרס: **במאן** אי בר"ג אפי"ו ברוב פסולין נמי מבשר. ואת והא לא מכשר ברוב פסולין אלא כשטוענת ברי ואת לה מיגו דאי צביא אמרה לא נבעלתי או בלא מגו היבא דאיבא למימר בודקת ומונה אבל הכא אפילו טוענת ברי הא לית לה מגו וליבא למימר בודקת ומונה דהא נאנסה ואפי"ו אס נאמר דהכא לא ראוה שנאנסה אלא היא אמרה כן דלית לה מגו א"כ תקשי הלכתא אהלכתא דלקמן פסיק רב הלכה כר' יוסי ולעיל**

שמעתי כו'. לקמיה פריך היינו תנא קמא דתנא קמא נמי הכי אמר דמשום דאין זה אחד מכל אלו העידו עליה להכשיר: **מכירין ישראל ממזרים שביניהם**. וספק ממזר יש לך להכשיר דאי ממזר הוה מידע הוה ידעי ציה: **ואין מכירין חללין שביניהם**. וספק חלל יש לך לפסול ולקמיה פריך הא אמרת רישא איזוהי אלמנת עיסה כל שנטמע בה ספק חלל אלמא ספק חלל כשר: **הא חלל כשר**. משום ספק חלל לא פסיל לה: **מאי שגא הנך**. דפסיל לה ספק לידהו: **דאורייתא**. משום דוודאין פוסלין מן התורה צביאה דנפקא לן ציצמות (דף סח.) מצי תהיה לאיש זרי' כיון שנבעלה לפסול לה פסלה: **חלל נמי**. ודאי פסול מדאוריית' דילפינן לה התם מלא יחלל זרעו מ'קיש זרעו לו מה הוא פוסל צביאתו אף זרעו פוסל והוא גופיה נפקא לן מלא יחלל שני חילולין במשמע אחד לזרעו ואחד לאשתו: **ר"ש בן אלעזר** כו'. סיפא דמילתיה ארישא דמילתיה פריך דקתני סיפא אין מכירין חללין שביניהם משמע אפשר שהיה חלל אבל לא היו מכירין בו אלמא אית ליה דפסיל ורישא אמר איזוהי אלמנת עיסה והכשיר כל שנטמע בה ספק חלל: **אמר ר' יוחנן** ממזר צווח וחלל שותק איבא בנייהו. אדם שכשקורין אותו ממזר הוא צווח וכשקורין אותו חלל שותק איבא בן ר"מ לת"ק ובין תנא קמא דברייתא אליבא דר"ש בן אלעזר אליבא דר"מ: **תנא קמא סבר כל פסול דקרו ליה ושתיק פסול**. דהודאה היא וכל שאין בה לא משום ממזרות כו' דקאמר אשתיקות קאי: והכי קאמר איזוהי אלמנת עיסה. להכשיר: **כל שאין בה לא שוק ממזרות ולא שוק נטינות**. וכיון דתלה טעמא בשתיקה הוא הדין לכל שמוקי פסול ולא הו"ל למנות את כולם ובאין הכשירו באשת ספק חלל שאנו מכירין את ספיקו שנתגשרה אמו ספק חלל מי שאין מכירין בו ושמענו שפוסלין אותו ושותק פסול: **וקאמר** ליה ר"מ. דוקא הני אבל שמוק חלל לא פסול: **והא דשתיק**. לאו משום דאודי אלא משום דלא איכפת ליה הואיל ולא פסול קהל הוא והיינו דקאמר כל שאין זה אחד מכל אלו שתיקות משיאין בנותיהן לכהונה ואפי"ו יש בו שמוק חלל: **וקאמר** ליה ר"ש **למאן קמא**. לאו למאן קמא דברייתא קאמר דהיא רבנן היא אלא למאן ששנה דברי ר"מ צבית המדרש ואמר בשם ר"מ שמעתי כל שאין זה כו': **אי שמיע** לך כו'. והכי קאמר איו היא אלמנת עיסה כל שנטמע בה ספק חלל שאנו מכירין את פסולו שהיתה אמו ספק גרושה אבל שמוק חלל ואין אנו מכירין בו פסול כמנא קמא. ומיהו דהא פליג רבי מאיר אתנא קמא דאיהו כל פסול דשתיק ציה פסול ולרבי מאיר חלל שמוק הוא דפסול דכשר מסתייה דלא מפקי ליה מקה"ל ואס אני צווח יכרזו עלי ויודע פסולי צבור ועכשיו אין מכירין ישראל חללין שביניהם אבל שמוק ממזר כשר דהאי דשתיק סבר הכל יודעין שאינו ממזר דמכירין ישראל ממזרין שביניהם: **במאן** מן העין. מן המעיין: **אם רוב העיר**. כשרין להשיא בנותיהן ואלמנותיהן לכהונה שאין רוב בני העיר מן הפוסלין אשה לכהונה צביאתן אף זו תינשא לכהונה: **גב' דאמר כמאן**. דבעי רוב כשרין: **אפילו צרו פסולין נמי מכשר**. דלית ליה העמד אשה על חזקתה: **אמר ליה הכי אמר כו'**. לעולם כרבי יהושע והכא משום דאיבא תרי רובי לכשרות אכשרה וכדרב יהודה. ולקמן [טו.] מפרש טעמא ואיזיל מאי שגא תרי רובי ממזר רובא צקרות

פסיק רב יהודה אמר שמואל הלכה כר"ג ואין נראה לומר דפליגי דא"כ מאי מייתי אעובדא דארוס וארוסתו מרב יהודה אמר שמואל וכן לעיל (דף יג.) פריך הלכתא אהלכתא קי"ל כרב נחמן צדיני כו' ואדרבה הא רב פסיק כר' יהושע וקי"ל כרב באיסורי ויש לומר דהכי פירושו כמאן אי כר"ג ובטוענת ברי ובלא ראוה שנאנסה דאיבא מגו אפילו צרו פסולין נמי מכשר ואיירי נמי כשראוה מדברת דאי לא ראוה מדברת מאי פריך אי כרבי יהושע אפילו צרו כשרים נמי פסול ומשני אמר

אם רוב העיר. כשרין להשיא בנותיהן ואלמנותיהן לכהונה שאין רוב בני העיר מן הפוסלין אשה לכהונה צביאתן אף זו תינשא לכהונה: **גב' דאמר כמאן**. דבעי רוב כשרין: **אפילו צרו פסולין נמי מכשר**. דלית ליה העמד אשה על חזקתה: **אמר ליה הכי אמר כו'**. לעולם כרבי יהושע והכא משום דאיבא תרי רובי לכשרות אכשרה וכדרב יהודה. ולקמן [טו.] מפרש טעמא ואיזיל מאי שגא תרי רובי ממזר רובא צקרות